

Tasvir -Ank-

SANAT KÖŞESİ

Büyük piyanist

RICHTER

Sanat ve bilim kadar insanı yücelten başka evrensel değerlerden ne vardır, bilemem. Bildiğim şu ki, kan ve barut kulluklarıyla dünyanın dört çevresini açılara boğarak geçmişe karışmakta olan 1967 yılının şu son günlerinde, sözcüğün tam anlamıyla büyük bir sanatçı tanıdık başkentimizde. Bu büyük Rus piyanistinin adı Sviatoslav Richter'dir.

Gerek devlet konser salonunda verdiği konserle, gerekse ses ve birliğindeki küçük resitaliyle, unutulmaz sanatçılardan birisi olarak içimizde yer etti sayın Richter. O eşsiz müziğiyle, bir kaç gün lüğüne de olsa bunalım larımızı dağıttı, içimizi aydınlattı.

Virtüöz Richter'in büyük parmaklarıyla tuşlar bir başka türlü konuşuyor. Alışageldiğimiz müzik dili değil, bu diyesim geliyor. Oylesine özlü ve derinliği olan bir anlayışla yorumluyor ki çaldığı eserleri, bu olağa-

Sadi GÜNER

ğımız parçalarını bile daha renklendiğini görüyoruz.

Richter'de piyano tekniği denen şey, baş dördüncü bir uçaralık kazanmış. Ama, bir çok teknik devlerinin kapıldıkları gibi, kuruluğa kaçmıyor. Teknik gücüne eşit bir duyarlılık ve incelik kazanmış parmakları. Bunun en belirli örneğini özellikle ses ve tel birliği salonunda çaldığı Haydn'da gördük. Tüm notaları bir sevgi güvercinin kanadında yükseltiyor, duygu ve düşüncelerimizi, mavi göklü bir engine doğru uçuruyordu sanki. Ardından gelen Chopin'de, piyano edebiyatının şiirini tattık ve iki Debussy ile, piyanoda en zor şey olan piyannisimo seslerin, en duygu uyarıcı ve okşayı-

cı inceliğiyle büyüledik. etkisiyle, çok iyi tanıdığımız enterpretasyonun Bunlar ses değil de, perikanatlarının kulak okşayışıydı sanki.

Ne yönden bakılırsa bakılsın, teknik, duygu, sezgi, yorum ve bestecilerin ruhunu anlama bakımından devleşmiş bir sanatçı Richter. Yine dünyaya büyüklerinden biri müzikçi olan violonist David Oichtrakh'tan bu yana, Sviatoslav Richter çapında bir sanatçı uğramadı ülkemize, diyebilirim.

Ona dünyanın bir numaralı piyanisti diyorlar. Çok daha samimi ve pek seçkin dinleyici ile dolup taşan ses ve tel birliği salonunda verdiği resitalle biz, bu bir numaranın yanına bir de yıldız ekledik içimizden. Yolunu her mevsim özlemle bekleyeceğiz sayın Richter'in... Olgun ve anlamlı Türk müzikseverlerinin gönlünde sarsılmaz bir yer edindi bu ilk karşılaşmamızda.